

ਛੂਤ ਦੇ ਰੋਗ ਦੀ ਤਬਾਹੀ

ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਛੂਤ

ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ, ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ (rotavirus) ਕਾਰਣ ਹੀ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਟ ਅਤੇ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀ ਸੋਜ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵੈਕਸੀਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਛੂਤ ਕੀ ਹੈ?

ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ (rotavirus) ਕਾਰਣ ਹੀ ਆਮ ਤੌਰ ਉਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਟ ਅਤੇ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀ ਸੋਜ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਪਹੁੰਚਦੇ ਤੱਕ ਇਸ ਛੂਤ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਸਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਕਾਸਨੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਕਾਰਣ ਹਰ ਸਾਲ ਤਕਰੀਬਨ 5 ਲੱਖ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਕਾਰਣ ਮੌਤਾਂ ਨਾਮਾਤਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਰੋਗ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 2 ਵਰ੍਷ੀਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣ ਕੀ ਹਨ?

ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਪਾਣੀ ਵਰਗੇ ਦਸਤ
- ਉਲਟੀਆਂ
- ਬੁਖਾਰ

ਕੁੱਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ (ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ) ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ (rotavirus) ਛੂਤ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਕੁੱਝ ਬੱਚਿਆਂ (ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣਾਂ ਦੇ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੱਛਣ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਵੀ ਦੇਂਦੇ। ਇਹ ਲੱਛਣ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਲਾਗ ਲੱਗਣ ਦੇ 1 ਅਤੇ 3 ਦਿਨਾਂ (ਆਮ ਤੌਰ ਉਤੇ 2 ਦਿਨਾਂ) ਵਿਚਕਾਰ ਉਜਾਗਰ ਹੋਣ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਛੂਤ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਅਕਤੀ 4 ਤੋਂ 6 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਬੀਮਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਦੀਆਂ ਛੂਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਉਤੇ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਰੋਗ ਕਿਵੇਂ ਫੈਲਦਾ ਹੈ?

ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ (rotavirus) ਦੀਆਂ ਛੂਤਾਂ ਦੀ ਲਾਗ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਛੂਤਗਸੂਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਲਟੀ ਜਾਂ ਮਲ-ਮੂਤਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਦੀ ਹੈ:

- ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੰਪਰਕ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਬੀਮਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਇਰਸ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਨਾਲ
- ਦੂਸ਼ਿਤ ਵਸਤਾਂ
- ਦੂਸ਼ਿਤ ਭੋਜਨ ਜਾਂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ

ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਖੰਘਣ ਅਤੇ ਛੁੱਕਾਂ ਮਾਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਫੈਲਦਾ ਹੈ।

ਖਤਰੇ 'ਚ ਕੌਣ ਹੈ?

- ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਜਿਹੜੇ ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ (rotavirus) ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਪਹਿਲੀ ਛੂਤ ਤੋਂ ਜਾਂ ਟੀਕਾਕਰਣ ਤੋਂ), ਨੂੰ ਇਹ ਰੋਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਛੂਤ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਬਹੁਤੇ ਬੱਚੇ ਤਿੰਨ ਵਰ੍਷ਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
- ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਦੀ ਛੂਤ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧੂਰੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਛੂਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਛੂਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਲਕੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਵਧੇਰੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਖਾਮ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਟੀਕਾਕਰਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ। NSW ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੈਕਸੀਨ, ਦੋ ਅਤੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ, 2 ਖੂਰਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ 24 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਇਹ ਕੋਰਸ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਬਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ 10 ਸੈਕੰਡਾਂ ਤੱਕ ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਤੌਲੀਏ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਕਾ ਕੇ ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ (rotavirus) ਤੋਂ ਰੋਕਖਾਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

- ਪਖਾਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
- ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੋਹਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
- ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
- ਰੋਟਾਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ (ਯਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੈਪਕਿਨ ਜਾਂ ਗੰਦਾ ਕੱਪੜਾ ਬਦਲਣ ਮਗਰੋਂ)

- ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਤਹਾਂ ਉਤੇ ਨੈਪਕਿਨ ਵਗੈਰਾ ਨਾ ਬਦਲੋ ਜਿਥੇ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਖਾਧਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਤਹਾਂ, ਵਸਤਾਂ (ਖਿੱਡੋਣਿਆਂ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਉਲਟੀ ਜਾਂ ਮਲ-ਮੂਤਰ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਕਣ ਦਿਓ।
- ਜਿਹੜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਸਤ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਬਾਲ-ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
- ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਸਤ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਹੋਣ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਮਗਰੋਂ ਤੱਕ ਤੈਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਤੈਰ ਕੇ ਪਾਣੀ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਸਵਿਮਿੰਗ ਪੁਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਵਜਾ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ।

ਇਸ ਰੋਗ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਇਸ ਰੋਗ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਲ ਜਾਂ ਟੱਟੀ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਰੀਹਾਈਡਰੇਸ਼ਨ (rehydration) ਪ੍ਰਣਾਲੀ (ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣੇ) ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਫਲਾਂ ਦੇ ਖਾਲਸ ਰਸ ਅਤੇ ਬੱਤਿਆਂ (ਸਾਫ਼ਟ ਡਿੰਕਸ) ਤੋਂ ਬਚੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਦਵਾਈਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਉਲਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਉਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ, ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਾੜੀ ਰਾਹੀਂ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁੱਝ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਨ ਸਿਹਤ ਹੁੰਗਾਰਾ ਕੀ ਹੈ?

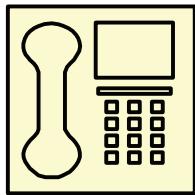
ਵਾਇਰਲ ਰਾਹੀਂ ਪੇਟ ਅਤੇ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀ ਸੋਜ਼ (gastroenteritis) ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਲ-ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੋਗ ਆਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਥਾਨਕ ਜਨ ਸਿਹਤ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੇਖਣ।

ਜਨ ਸਿਹਤ ਇਕਾਈਆਂ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ:

- ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਦਾ ਕਾਰਣ ਕਿਵੇਂ ਲੱਭਣਾ ਹੈ
- ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਕਾਬੂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ
- ਇਹ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਫੈਲਣ ਦੇ ਵਿਧੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ
- ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਛੂਤ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

- ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕਰਨਾ
<http://www.chw.edu.au/>
- ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਟ ਅਤੇ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀ ਸੋਜ਼ (Gastroenteritis) ਤਥਾ -ਸ਼ੀਟ - ਚਿਲਡਰਨਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਵੈਸਟਮੀਡ (Children's Hospital Westmead)
<http://www.chw.edu.au/>
- ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਟ ਅਤੇ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀ ਸੋਜ਼ (Gastroenteritis) ਤਥਾ -ਸ਼ੀਟ - ਸਿਡਨੀ ਚਿਲਡਰਨਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ (Sydney Children's Hospital)
<http://www.sch.edu.au/>
- NSW ਦੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਕੰਟੋਲ ਯੋਜਨਾ (Health's Infection Control Policy) PD2007_036
http://www.health.nsw.gov.au/policies/pd/2007/pdf/PD2007_036.pdf

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au